

Aan: De leden van de Eilandsraad
D.t.k.v. Griffier
Pasanggrahan
Alhier

Uw brief d.d.:
Ons nummer: P&A2022003092
Datum: 16 september 2022
Uw kenmerk:
Onderwerp: aanbidding 3^e BW 2022

Geachte leden van de eilandsraad,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Op 29 juni 2022 archiefnummer GZ-2022000151 hebben wij de inzet deel algemene Reserve/ 3^e BW naar u toegestuurd. Echter is deze niet in het juiste formaat en/of volledig aangeleverd.

Gelezen het bovenstaande bieden wij u de 3^e BW 2022 wederom aan conform het juiste formaat ter vaststelling.

Hoogachtend,

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,
de gezaghebber,

de eilandsecretaris, *wnd.*

Cc: BC leden, directies

Verzoeken bij beantwoording van deze brief datum, nummer en onderwerp te vermelden.

Postadres: Plasa Reina Wilhelmina 1, Kralendijk, Bonaire, N.A. Telefoon: (599-7) 5330. Telefax: (599-7) 8416

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

3^e begrotingswijziging van het
Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

AANBIEDING

No. 1

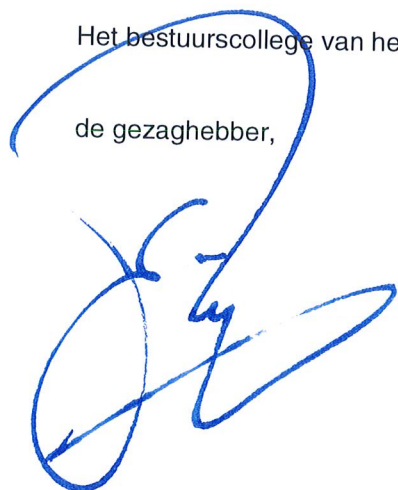
DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire biedt de eilandsraad aan de 3^e wijziging van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2022. Deze wijziging betreft een bestedingsvoorstel voor hetinzetten van USD 6.725.000 uit de Algemene Reserve.

Kralendijk,

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,

de gezaghebber,

de eilandsecretaris, *wnd.*

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

3^e begrotingswijziging van het
Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

ONTWERP

No. 2

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Overwegende:
dat op basis van de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen een deel van de Algemene Reserve incidenteel ingezet kan worden voor de uitvoering van een aantal noodzakelijke projecten en de begroting 2022 van het Openbaar Lichaam Bonaire dient te worden gewijzigd;

Gelezen:
De nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen welke vastgesteld is op 13 juni 2022,

Gelet op:
Artikel 21 van de wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

HEEFT BESLOTEN:

Akkoord te gaan met het wijzigen van de begroting 2022 overeenkomstig de bijlage bij dit raadsbesluit. Deze 3^e begrotingswijziging 2022 heeft betrekking op de besteding van USD 6.725.000 ten laste van de Algemene Reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire,

De voorzitter,

de eilandgriffier,

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

3^e begrotingswijziging van het
Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

TOELICHTING

No. 3

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

In uw Eilandsraadsvergadering op 13 juni 2022 is de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen vastgesteld. In deze nota is het beleid op welke wijze wij omgaan met risico's beschreven. Ook ten aanzien van de hoogte van de financiële buffer om de risico's op te kunnen vangen. De algemene reserve is hierbij bedoeld als financiële buffer, de weerstandscapaciteit. In de nota is als uitgangspunt benoemd dat indien de weerstandsratio op structurele basis boven de 1,5 uitkomt, dat gedeelte van de algemene reserve anders kan worden bestemd.

Uit de vastgestelde jaarrekening 2021 blijkt dat de ratio uitkomt op 1,98. Indien we rekening houden met het deel van het jaarrekeningresultaat 2021 komt de weerstandscapaciteit (hoogte van de Algemene Reserve en de post onvoorzien) uit op USD 34.675.000.

Hierbij doet het Bestuurscollege een voorstel om USD 6.725.000 in 2022 te onttrekken uit de Algemene Reserve. Door deze onttrekking blijft de ratio boven de 1,5. Dit is overeenkomstig het beleid zoals in de nota Risicomanagement en Weerstandscapaciteit is geformuleerd en in uw raad op 13 juni is vastgesteld.

Het verloop van de ratio rekening houdende met de toekomstige onttrekkingen en toevoegingen van de begrotingssaldi 2022 – 2025 is als volgt:

	1-jan-22	1-jan-23	1-jan-24	1-jan-25
Algemene reserve	34.425.000	25.728.000	24.349.000	25.321.000
Onvoorzien	250.000	250.000	250.000	250.000
Onttrekking 2022	-6.725.000			
Risico's	17.043.000	17.043.000	17.043.000	17.043.000
Ratio	1,64	1,52	1,44	1,50

Bonaire kent diverse forse uitdagingen die een incidentele inzet van middelen vragen. Door de inzet van een deel van de algemene reserve kan hier uitvoering aan worden gegeven.

Door het inzetten van incidentele middelen uit de Algemene Reserve voor de doelstellingen zoals benoemd in de bijlage kunnen de beschreven projecten uitgevoerd worden.

De projecten zijn:

Nr.	Voorstellen algemene reserve 2022:	Bedrag in USD
1	Pilot project openbaar vervoer	300.000
2	Kosten inning toeristenbelasting	375.000
3	Vorming en participatie van bevolking in de economie	350.000
4	Versterking ambtelijk apparaat	300.000
5	Wegen en ruimte onderhoud	2.100.000
6	Verbetering lucht- en zeeverbindingen met Bonaire	350.000
7	Extra middelen cultuur organisaties	350.000
8	Opzetten EU DESK	175.000
9	Stimuleren van sport en diversificatie	200.000
10	Onderzoek en advisering	75.000
11	Stimulering agrarische sector	250.000
12	Digitalisering voor efficiënte dienstverlening	100.000
13	Afvalbeheer	400.000
14	Woningverbetering	400.000
15	Historische erfgoed kopen	1.000.000
	Totaal	6.725.000

Uw Eilandsraad wordt voorgesteld om in te stemmen met dit bestedingsvoorstel.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,

de gezaghebber,

de eilandsecretaris, wvd.

Bijlage: 3^e begrotingswijziging 2022
Bestedingsvoorstel inzet deel Algemene Reserve

BIJLAGE - 3^E BEGROTINGSWIJZIGING 2022

LASTEN				BATEN					
Fun.	Omschrijving functie	Begroting 2022 na wijz.2	3e wijziging 2022	Begroting 2022 na wijz.3	Fun.	Omschrijving functie	Begroting 2022 na wijz.2	3e wijziging 2022	Begroting 2022 na wijz.3
0 Algemeen bestuur				0 Algemeen bestuur					
001	Bestuursorganen	3,073,029	-	3,073,029	001	Bestuursorganen	285,714	-	285,714
002	Bestuursapparaat	26,297,209	600,000	26,897,209	002	Bestuursapparaat	3,897,399	600,000	4,497,399
003	Burgerzaken	863,398	50,000	913,398	003	Burgerzaken	320,429	50,000	370,429
020	Eigendommen niet voor openbare dienst	1,339,818	-	1,339,818	020	Eigendommen niet voor openbare dienst	5,053,700	-	5,053,700
1 Openbare orde en veiligheid				1 Openbare orde en veiligheid					
130	Rampenbestrijding	550,297	-	550,297	130	Rampenbestrijding	490,297	-	490,297
140	Overige beschermende maatregelen	526,885	-	526,885	140	Overige beschermende maatregelen	-	-	-
2 Verkeer, vervoer, waterstaat, communicatie				2 Verkeer, vervoer, waterstaat, communicatie					
210	Wegen, straten, pleinen	18,778,525	2,100,000	20,878,525	210	Wegen, straten, pleinen	13,913,328	2,100,000	16,013,328
211	Verkeersmaatregelen te land	178,562	300,000	478,562	211	Verkeersmaatregelen te land	95,500	300,000	395,500
222	Verkeersmaatregelen te water	2,340,749	-	2,340,749	222	Verkeersmaatregelen te water	951,450	-	951,450
3 Economische zaken				3 Economische zaken					
300	Economische zaken	823,983	700,000	1,523,983	300	Economische zaken	167,608	700,000	867,608
310	Handel en industrie	295,414	-	295,414	310	Handel en industrie	217,580	-	217,580
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	2,856,184	250,000	3,106,184	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	1,678,759	250,000	1,928,759
4 Onderwijs				4 Onderwijs					
400	Algemeen beheer onderwijs	871,065	-	871,065	400	Algemeen beheer onderwijs	-	-	-
480	Gem.uitgaven/inkomsten van het onderwijs	7,499,399	-	7,499,399	480	Gem.uitgaven/inkomsten van het onderwijs	6,369,499	-	6,369,499
482	Volwasseneducatie	659,301	-	659,301	482	Volwasseneducatie	-	-	-
5 Cultuur en recreatie				5 Cultuur en recreatie					
510	Openbaar Bibliotheek	406,648	-	406,648	510	Openbaar Bibliotheek	55,276	-	55,276
530	Sport	2,049,184	100,000	2,149,184	530	Sport	29,431	100,000	129,431
540	Kunst	1,138,200	-	1,138,200	540	Kunst	-	-	-
541	Oudheidkunde/musea	252,284	-	252,284	541	Oudheidkunde/musea	-	-	-
560	Maatsch.leefbaarheid/openlucht recreatie	2,253,068	100,000	2,353,068	560	Maatsch.leefbaarheid/openlucht recreatie	1,100	100,000	101,100
580	Overige cultuur en recreatie	-	350,000	350,000	580	Overige cultuur en recreatie	-	350,000	350,000
6 Sociale voorzieningen/maatsch.dienstverlen.				6 Sociale voorzieningen/maatsch.dienstverlen.					
600	Algemeen Beheer soc.voorzien/maatschapp.werk	2,651,634	-	2,651,634	600	Algemeen Beheer soc.voorzien/maatschapp.werk	1,679,309	-	1,679,309
611	Werkgelegenheid	773,873	-	773,873	611	Werkgelegenheid	728,227	-	728,227
630	Sociaal cultureelwerk jeugd- en jongeren werk	7,538,165	-	7,538,165	630	Sociaal cultureelwerk jeugd- en jongeren werk	4,695,012	-	4,695,012
640	Bejaardenzorg	57,790	-	57,790	640	Bejaardenzorg	-	-	-
650	Kinderopvang	2,310,057	-	2,310,057	650	Kinderopvang	1,533,400	-	1,533,400
651	Dagopvang gehandicapten	551,083	-	551,083	651	Dagopvang gehandicapten	518,583	-	518,583
7 Volksgezondheid				7 Volksgezondheid					
700	Algemeen beheer Volksgezondheid	2,131,186	-	2,131,186	700	Algemeen beheer Volksgezondheid	1,108,203	-	1,108,203
710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	350,904	-	350,904	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	263,178	-	263,178
720	Slachthuizen	349,328	-	349,328	720	Slachthuizen	180,000	-	180,000
721	Reiniging	2,977,246	400,000	3,377,246	721	Reiniging	1,400,000	400,000	1,800,000
722	Riolering en waterzuivering	657,059	-	657,059	722	Riolering en waterzuivering	357,059	-	357,059
723	Milieu en Natuurbeheer	5,049,701	1,000,000	6,049,701	723	Milieu en Natuurbeheer	4,737,560	1,000,000	5,737,560
725	Overige Openbare Hygiene	300,751	-	300,751	725	Overige Openbare Hygiene	-	-	-
8 Ruimtelijk Ordening en Volkshuisvesting				8 Ruimtelijk Ordening en Volkshuisvesting					
822	Overige volkshuisvesting	977,008	400,000	1,377,008	822	Overige volkshuisvesting	1,269,471	400,000	1,669,471
9 Financiering en alg.dekkingsmiddelen				9 Financiering en alg.dekkingsmiddelen					
910	Reserveringen	-	-	-	910	Reserveringen	-	-	-
920	Belastingen	217,500	375,000	592,500	920	Belastingen	16,800,000	375,000	17,175,000
921	Algemene uitkering	-	-	-	921	Algemene uitkering	29,455,590	-	29,455,590
922	Algemene uitgaven en inkomsten	385,000	-	385,000	922	Algemene uitgaven en inkomsten	106,260	-	106,260
990	Saldi kostenplaatsen	-	-	-	990	Saldi kostenplaatsen	-	-	-
992	Saldo Gewone dienst	-	-	-	992	Saldo Gewone dienst	1,972,565	-	1,972,565
TOTAAL LASTEN		100,331,487	6,725,000	107,056,487	TOTAAL BATEN		100,331,487	6,725,000	107,056,487

**Toelichting
op bestedingsvoorstel voor
de onttrekking uit de
Algemene Reserve 2022
2022**

Voorstel 1: Pilot project openbaar vervoer

Aanleiding

Het Bestuurscollege kent in haar bestuursprogramma 2019-2023 een goed en betaalbaar openbaar vervoer prioriteit toe en stelt dat er aan “toegankelijk, veilig en betaalbaar” openbaar vervoer gewerkt moet worden.

Momenteel worden verschillende vormen van collectief vervoer aangeboden met taxi's, kleine bussen voor doelgroepen-vervoer en toeristisch busvervoer. Ook is er specifiek 'besloten' vervoer van schoolkinderen, ouderen en patiënten dat wordt georganiseerd door OLB, ZW-Groep en Mariadal. Er is echter nog geen Openbaar Vervoer dat voor iedereen toegankelijk is en volgens een vaste dienstregeling en route rijdt.

Er dient een inventarisatie plaats te vinden van actueel en potentieel vraag en aanbod (een markt scan) en nadere inventarisatie van en overleg met stakeholders (waaronder de stuurgroep Infra & Mobiliteit en de commissie OV). De randvoorwaarden als relevante wet- en regelgeving inzake personenvervoer, kwalificaties en aansprakelijkheden en duurzaamheid moeten ook in kaart gebracht worden.

De pilot moet inzicht geven in de praktische organisatie van vraag en aanbod met als randvoorwaarden toegankelijk (ook voor passagiers met een mobiliteitsbeperking), veilig, vlug, betaalbaar en duurzaam.

Doel

Het uitvoeren van een quick scan en het organiseren van een pilot openbaar vervoer, in samenwerking met de verschillende relevante publieke en private partijen. Het doel van de pilot is om praktische inzichten te leveren voor nadere besluitvorming. Uiteindelijk doel is om te komen tot goed functionerend openbaar vervoer om te voldoen aan de sociaal maatschappelijke behoefte voor betaalbaar en betrouwbaar (woon-werk) vervoer en de verkeersdruk te verminderen.

Resultaat

Data en praktijkervaring van de pilot als input voor nadere besluitvorming en voor het formuleren van beleid.

Kosten

USD 300,000

Tijdspad (planning)

2022 – 2023

Voorstel 2: Investerings in inning toeristenbelasting

Aanleiding

In 2021 is een concept eilandsverordening tot wijziging van de Toeristenbelastingverordening Bonaire aan de eilandsraad aangeboden ter vaststelling. Tegelijkertijd zijn in 2021 ook de voorbereidingen getroffen voor een efficiëntere manier van de inning van de toeristenbelasting. De nieuwe toeristenbelastingverordening met amendement is door een meerderheid van stemmen in de eilandsraad aangenomen en gaat per 1 juli 2022 in. De heffing en inning van deze gelden vinden plaats door het OLB. Dit vergt aanpassingen binnen het apparaat die deze nieuwe belasting moet innen, en brengt ook de nodige logistieke organisatie met zich mee om de bezoeker zowel voor vertrek als bij aankomst op de luchthaven(s) te assisteren.

Doel

Een verbreding van het toepassingsbereik en een doelmatigere en eenvoudiger heffing en invordering van de toeristenbelasting per 1 juli 2022. De heffing en inning dient transparant en effectief plaats te vinden, zowel binnen het apparaat, als in de logistieke en menselijke aspecten teneinde de ervaring voor de toerist zo goed mogelijk te laten verlopen en de integriteit van het eilandelijke belastingstelsel te waarborgen.

Resultaten

Het college wenst de aangifte zo gemakkelijk en eenvoudig mogelijk te maken door het inrichten van een online omgeving en door het vaststellen van een eenvoudig aangiftebiljet. Voor bezoekers die nog niet vooraf via de online omgeving hun toeristenbelasting hebben aangegeven en betaald, wordt de mogelijkheid geboden om dit bij aankomst op Bonaire alsnog te doen.

Kosten

USD 375,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 3: Vorming en participatie van bevolking in economie (inclusie)

Aanleiding

Met het oog op het verbeteren van de levensstandaard en het welzijn van de bewoners, wordt ingezet op zowel verhoging van de participatie van de bevolking in economische activiteiten als betere vorming en training om de kans op een beter betaalde baan te vergroten. In 2021 is er verder gewerkt aan de herziening van de subsidiering van Fundashon Formashon pa Mayan (FORMA). Hierbij is het aanbod van volwasseneducatie geactualiseerd en er is gekeken naar de ontwikkeling en vraag op de arbeidsmarkt. In samenwerking met MOA is er een Arbeidstoeleidingstraject ontwikkeld, specifiek voor volwassenen boven de 25 jaar.

Hierbij wordt gestreeft naar diversificatie van de economische activiteiten, het promoten van de Bonairiaanse cultuur en authenticiteit en het verhogen van de betrokkenheid van de lokale bevolking bij de economische activiteiten.

Doel

Verdere uitvoering plan van aanpak vormingsplan, en trainingen gericht op o.a. de toeristische sector en andere ontwikkelingen in de arbeidsmarkt om participatie en kans op beter inkomen te verbeteren.

Resultaten

Op het gebied van volwasseneducatie moet er op toezien worden dat opleidingen, cursussen en trainingen verzorgd worden die niet alleen gericht zijn op de vraag vanuit de arbeidsmarkt, maar vooral gericht zijn op de vorming, om-, her- en bijscholing conform de ontwikkelingen en tendensen in de samenleving. Trainingen, cursussen, om-, her- en bijscholingsprogramma's worden uitgerold om de lokale bevolking te betrekken bij de economische activiteiten en in o.a. de toeristische sector de Bonairiaanse cultuur en authenticiteit op de voorgrond te houden.

Kosten

USD 350,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 4: Versterking ambtelijk apparaat

Aanleiding

In het kader van (langslepende) complexe dossiers dienen zich verschillende vraagstukken aan waarop het ambtelijk apparaat expertise mist en/of waarbij een 'externe' partij wenselijk is om voortgang te boeken. Het gaat bij dit budget om incidentele inhuur van advisering/ ondersteuning op verschillende thema's en verschillende expertises zoals bijvoorbeeld patstellingen tussen partijen op het terrein van communicatieve, juridische, planologische en/of milieukwesties.

Doel

Mogelijkheid tot het inhuren van specifieke (tijdelijke) expertise op complexe dossiers. De borging van kennis en expertise en invulling van het project managementteam.

Resultaten

De uitvoering van projecten en het meerjarenplan worden voortvarend aangepakt en de borging van kennis en expertise zijn gegarandeerd.

Kosten

USD 300.000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 5: Wegen en ruimte onderhoud

Aanleiding

In het bestuursprogramma is het voornemen uitgesproken dat de overheid de nodige aandacht zal geven aan betrouwbare, betaalbare en veilige infrastructuur. Dit vertaalt zich in de prioriteit om op een integrale manier de wegen op te knappen alsook de inzet van kapploegen om de wilde begroeiingen langs de wegen aan te pakken. De post Onderhoud Infrastructuur wordt aangewend voor onder meer het vullen van gaten in de wegen, verbeteren van zandwegen, schoonmaken duikers, schoonmaken dammen, verwijderen vegetatie langs openbare wegen, weg alen halen van sargassum, etc. Voor 2022 wenst het bestuurscollege de achterstand in het onderhoud van de kunukuwegen weg te werken. Ook voor de dammen wenst het bestuurscollege de achterstand weg te werken en een structureel onderhoudsprogramma op te laten stellen.

Doel

Structurele aanpak van de infrastructuur en het wegstelsel.

Resultaten

Zichtbare verbetering van de infrastructuur en verkeersveiligheid.

Kosten

USD 2.100,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 6: Verbetering lucht- en zeeverbindingen

Aanleiding

De door het OLB ontwikkelde Tourism Recovery Plan ("TRP") en de Strategic Tourism Masterplan ("STMP") hebben als doel de concurrentiepositie van Bonaire te verbeteren en het ontwikkelen van een geïntegreerde aanpak om dit doel te bereiken. Beide doelstellingen zijn ten behoeve van het verbeteren van de levensstandaard en het welzijn van de bewoners. De diversificatie van de economische activiteiten, het promoten van de Bonairiaanse cultuur en authenticiteit, het verhogen van de betrokkenheid van de lokale bevolking bij het toerisme en het herstel en uitbreiding van de zee- en luchtverbindingen naar Bonaire zijn hierbij van essentieel belang. Dit voorstel is in lijn met het voorstel ten behoeve van vorming en participatie van de bevolking in andere economische activiteiten (inclusie).

Doel

Het verrichten van een onderzoek om de kansen ter verbetering van de lucht- en zeeverbindingen in kaart te brengen alsmede alle hieruit voortvloeiende acties, om betere verbindingen te realiseren, uit te voeren.

Resultaten

Door het verbeteren van de lucht- en zeeverbindingen naar Bonaire worden de kansen vergroot om de economie te diversifiëren, maar ook om de concurrentiepositie van Bonaire te versterken. Het is een cruciale voorwaarde voor een duurzame economische ontwikkeling dat de welvaart en het welzijn van de burgers bevordert.

Kosten

USD 350,000.--

Tijdspad(planning)

Vanaf 1 juli tot en met 31 december 2022

Voorstel 7: Extra middelen cultuurorganisaties

Aanleiding

Met de voltooiing van het proces van revisie van het vorige cultuurbeleid en evalueren van de uitvoering ervan, zijn belangrijke stappen gezet naar een nieuwe implementatie structuur voor Cultuur op Bonaire. De hoofddoelstellingen zullen in algemene lijn voortbestaan, evenals het uitvoeren van een Cultuurkalender o.a. middels contractbeheer met NGO's. Het is daarom dat aan de Fundashon Plataforma Kultural, Fundashon Akademia Papiamentu, Dance Sensation Foundation, Mangazina di Rei, Stichting Bonaire Youth Entertainment, Stichting voor kunst en cultuur Bonaire, Fudecu, Fundashon Históriko Kultural Boneriano en Stichting Art Culture Education extra middelen toegekend zullen worden.

Doel

Cultuur, folkloristische uitingen, materieel en immaterieel een prominente rol geven in de samenleving en beleving van Bonaire.

Resultaten

Het bevorderen van cultuurdeelname, talentontwikkeling, artistieke en persoonlijke ontwikkeling en 21e-eeuwse vaardigheden (zoals creativiteit), en het bevorderen van actieve deelname aan cultuur en het maatschappelijke leven, sociale cohesie en het profileren van het eiland als aantrekkelijke vestigingsplaats.

Kosten

USD 350,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 8: Het opzetten en uitvoeren van een internationale desk

Aanleiding

Diverse EU-programma's en VN-programma's bieden vele mogelijkheden voor Bonaire op het gebied van kennisontwikkeling en financieel support. Zowel voor het OLB alsook voor stakeholders in de samenleving van Bonaire. Door het ontbreken van een 'dedicated' bureau, wordt dit niet optimaal benut. Afgelopen maart is de keuze gemaakt om de gezaghebber TAO (Territorial Authorized Officer) te maken voor de Europese Unie. Daarmee is ook het plan opgevat om binnen het kabinet van de gezaghebber een internationale desk op te richten die mogelijkheden creëert om aanspraak te maken op internationale alternatieve financieringsmogelijkheden. Daarnaast maakt deze desk ook de stakeholders op Bonaire verder wegwijs in welke financieringsmogelijkheden er allemaal zijn (o.a. via een digitaal platform) en zullen er diverse trainingen en workshops gegeven worden. De verwachting is dat deze internationale desk 2,5 jaar initiële financiële injectie nodig heeft en daarna selfsupporting kan zijn.

Doel

Het opzetten van een internationale desk voor het aanboren van alternatieve financieringsmogelijkheden en het delen van kennis om Bonaire verder duurzaam te helpen ontwikkelen.

Resultaten

Meer alternatieve financieringsstromen waar zowel het OLB als andere stakeholders op Bonaire gebruik van kunnen maken. Hiervoor worden de stakeholders getraind en krijgen zij de nodige ondersteuning om voor deze financieringsstromen in aanmerking te komen.

Kosten

USD 175,000

Tijdspad(planning)

31 december 2022

Voorstel 9: Stimuleren van sport en recreatie

Aanleiding

Met de stimulering van sport en recreatie put Bonaire proactief nieuwe mogelijkheden en kansen uit. Jonge talenten in sport krijgen betere kansen zich te ontplooien en succesvol te worden in hun tak van sport. Meer aanbod van sport en recreatie is bevorderlijk voor de gezondheid van inwoners. Daarnaast versterkt deze ontwikkeling de toeristische concurrentiepositie van Bonaire en verhoogt het de waarde van het bestemmingsproduct, dat uiteindelijk de welvaart en het welzijn van de burger verbetert. Dit voorstel streeft ernaar om de meerwaarde uit dit segment te vergroten.

Doel

Het stimuleren van het segment 'sport en recreatie' voor ontplooiing van lokale sport talenten en als onderdeel van de diversificatie van de economische activiteiten.

Resultaten

Jonge talenten in sport krijgen betere kansen zich te ontplooien en succesvol te worden in hun tak van sport. Meer aanbod van sport en recreatie is bevorderlijk voor de gezondheid van inwoners.

Kosten

USD 200,000.--

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 10: Onderzoek en advisering

Aanleiding

Teneinde het economisch beleid te kunnen ontwikkelen en de reeds ingeslagen weg van economische (her)opbouw te kunnen blijven uitbouwen, aanscherpen en waar nodig bij te sturen dient data en informatie te worden vergaard. Meten is weten. Verschillende beleidsdoelen, waaronder verbetering van arbeidsomstandigheden voor burgers, de diversificatie van de Bonairiaanse economie, verbetering van zee- en luchtverbindingen van en naar Bonaire, het promoten van de Bonairiaanse cultuur en authenticiteit en het verhogen van de betrokkenheid van de lokale bevolking met de economische activiteiten kunnen succesvol worden bereikt als er meer en betere data en informatie kan worden verzameld.

Doel

Data en informatieverzameling, zoals cruise exit survey en andere relevante economische data, alsmede onderzoek en analyse van deze data en informatie.

Resultaten

Door beschikbaarheid van betere data en informatie kan onderzoek en analyse worden verricht teneinde het economisch beleid te kunnen blijven ontwikkelen, aanscherpen en waar nodig bijsturen.

Kosten

USD 75,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 11: Stimulering van ondernemerschap in de agrarische sector

Aanleiding

Afgelopen jaren heeft het OLB middels verschillende initiatieven het ondernemerschap in de agrarische sector op Bonaire bevorderd en gestimuleerd. Het OLB streeft ernaar deze sector aantrekkelijker te maken zowel voor bestaande als voor startende landbouwondernemers. Kunukero's die bedrijfsmatig landbouw bedrijven konden dankzij deze initiatieven in aanmerking komen voor een aantal incentives ter bevordering en ondersteuning van hun activiteiten. Deze incentives zijn, onder andere, business coaching, het gereedmaken van afzetlocaties (marshe's), het verzorgen van begeleiding en deskundig advies via LVV, het landbouwruij maken van gronden, het transport van irrigatiewater, het aanbieden van een starterspakker en het opzetten van de greenhouses bij LVV. Dit voorstel beoogt een additionele stimulering ten behoeve de bevordering van ondernemerschap in de agrarische sector te bieden in samenwerking met strategische partners binnen en buiten de overheid.

Doel

Ondernemerschap in de agrarische sector stimuleren door de bovenstaande incentives te versterken, alsmede de toegang tot financiering mogelijk te maken en het aanbieden van meer kennis en ervaring in de agrarische sector.

Resultaten

Meer succesvolle ondernemers in de agrarische sector en de diversificatie van de Bonairiaanse economie door voor agrarische ondernemers toegang tot financiering, kennis en ervaring mogelijk te maken in samenwerking met partners in de private en publieke sector.

Kosten

USD 250,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 12: Digitalisering

Aanleiding

In het bestuursprogramma 2019-2023 is het opzetten van digitaal systeem voor de digitalisering van de stukkenstroom van het OLB, specifiek benoemd. Het OLB heeft de ambitie en de urgentie voor een betere (en digitale) dienstverlening onderkend en grote stappen hierin genomen. Een digitaal systeem biedt eveneens de mogelijkheid voor de burger om online zaken te regelen. De implementatie van JOIN is verevorderd waarbij veel processen gedigitaliseerd zijn. De volgende stappen zijn om de dienstverlening te verbeteren door meer processen te digitaliseren voor betere dienstverlening. Daarnaast dienen ook de nodige licenties te worden betaald.

Doel

Het doel dat bereikt moet worden is:

1. Verbeterde dienstverlening;
2. Procesoptimalisatie (zodanig inrichten van het proces dat met de inzet van zo weinig mogelijk middelen zo goed mogelijk het gewenste resultaat wordt gerealiseerd);
3. Informatie centraal ontsluiten, waardoor informatie versnippering wordt geminimaliseerd.

Resultaten

De resultaten van het project inrichting zaaktypecatalogus JOIN is:

- 1) Een online programma waar burger hun zijn overheidsgegevens kan raadplegen.
- 2) Met het programma kan de burger aanvragen monitoren.
- 3) Bekostigen van licenties

Kosten

USD 100,000

Tijdspad (planning)

2022

Voorstel 13: Afvalbeheer, herschikken van enkele (deel) activiteiten van Selibon

Aanleiding

Groei van de vraag stelt aanvullende eisen aan de dienstverlening.

Doel

Het herschikken van een enkele (deel) activiteiten van Selibon met betrekking tot milieu en natuur aspecten ten einde logistiek te verbeteren en dienstverlening te bevorderen.

Resultaten

Verbeterde logistiek en dienstverlening.

Kosten

USD 400,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 14: Woningverbetering

Aanleiding

Achterstallig onderhoud van kern woningen en tekort aan direct beschikbare en betaalbare woningen voor mensen met een beperkt inkomen.

Doel

Wegwerken van het achterstallig onderhoud aan de kern woningen en het vergroten van urgent noodzakelijke woonvoorraad en faciliteiten.

Resultaten

Herstelde kern woningen en verruiming van de woonvoorraad die betaalbaar is voor mensen met een beperkt inkomen.

Kosten

USD 400,000

Tijdspad(planning)

2022

Voorstel 15: Historische erfgoed kopen.

Aanleiding

In het bestuursprogramma onder 'Cultuur en Identiteit' staat opgenomen dat Bonaire gekozen heeft voor duurzame economische groei in balans met cultuur en natuur. Culturele aspecten, folkloristische uitingen, materieel en immaterieel erfgoed zijn daarbij van belang. Van belang is om bepaalde eigendommen op hun natuur- en cultuurhistorische waarden in de schatten die een rol kunnen spelen bij ontwikkeling van het in het Natuurbeleidsplan als beschermd landschap. Plantage Fontein kan als van natuur- en cultuurhistorische waarde worden aangemerkt vooral en tevens gezien het feit dat het grenst aan als beschermd landschap aangegeven 'landschap rondom Rincon'. Ministerie van LNV zal ook bijdragen in de kosten voor het opkopen hiervan.

Doel

Het opkopen van plantage Fontein gezien de belangrijke cultuur- en natuurwaarden en de belangrijke watervangfunctie binnen het landschap.

Resultaten

Zijnde in bezit van het OLB kan de benodigde restauratie plaatsvinden en activiteiten van cultuurhistorisch en natuurwaarden worden opgezet met een synergetisch effect in het kader van de ontwikkeling van het landschappark en ecologisch toerisme rondom Rincon.

Kosten

USD 1,000,000

Tijdspad(planning)

2022 / 1^e kwartaal 2023